

HOVRÄTTEN ÖVER
SKÅNE OCH BLEKINGE
Rotel 34

Ett handelsbolag ägt av Advokatfirman Andreas Ljungberg AB, Advokatfirman Fredrik Kjellin AB och Advokatfirman Kristina Danberg AB

BKONG AB 2021-12-28
MÅLNR: Ö 4506-21
AKTRJ: 1

Hovrätten över och Skåne och Blekinge

Överklagande av beslut

Klagande: Mark Wilkinson, 19910807
Medborgare i Storbritannien
Frihetsberövande: Häktad

Ombud och

Offentlig försvarare: Advokat Fredrik Kjellin
Advokatbyrå Adelgatan HB
Adelgatan 6
211 22 Malmö

Motparter: Kammaråklagare Peter Ståhl
Åklagarmyndigheten
Riksenheten mot internationell och organiserad brottslighet

Aktuellt beslut: Ystads tingsrätt, den 23 december 2021, i mål B 3810-21

Saken: Nordisk arresteringsorder; nu fråga om häktning, restriktioner och överlämnande

I min egenskap av ombud och offentlig försvarare för Mark Wilkinson får jag framföra följande

YRKANDE

Mark Wilkinson yrkar att hovrätten, med beviljande av prövningstillstånd och med ändring av tingsrättens beslut, bestämmer att Mark Wilkinson inte ska överlämnas till Danmark samt att han ska försättas på fri fot.

Under alla omständigheter ska åklagaren inte ha rätt att meddela Mark Wilkinson restriktioner.

GRUNDER OCH OMSTÄNDIGHETER

1. Det finns grundläggande hinder mot ett överlämnande och därmed också mot att Mark Wilkinson häktas.
2. Den s.k. "Flaggstatsprincipen" gäller - Jurisdiktionen över ett skepp bestäms med utgångspunkt i den flagga som skeppet är berättigat att föra. Traditionellt har denna jurisdiktion ansetts vara exklusiv för flaggstaten och begränsas inte till flaggstatens territorium utan följer i stället skeppet vart det än seglar. Principen bygger på ett antagande om att skeppet skall anses vara en flytande ö, med konsekvensen att andra stater ska behandla skeppet som en del av flaggstaten.
3. Mark Wilkinson är skyddad av flaggstatsprincipen. Han är en brittisk medborgare som befann sig på ett brittiskt flaggat fartyg ("Scot Carrier") när svenska myndigheter bordade fartyget på internationellt vatten, utsatte honom för tvångsmedel och därefter i strid med Europakonventionens artikel 5 c arresterade honom.
4. Försvaret hänvisar vidare till Förenta Nationernas havsrättskonvention som bekräftar det som står i Europakonventionens artikel 5 c.
5. Artikel 27 i UNCLOS behandlar "Criminal jurisdiction on board a foreign ship" och lyder (relevanta delar fetmarkerade): "1. **The criminal jurisdiction of the coastal State should not be exercised on board a foreign ship passing through the territorial sea to arrest any person or to conduct any investigation in connection with any crime committed on board the ship during its passage, save only in the following cases:**
(a) if the consequences of the crime extend to the coastal State
(b) if the crime is of a kind to disturb the peace of the country or the good order of the territorial sea;

(c) if the assistance of the local authorities has been requested by the master of the ship or by a diplomatic agent or consular officer of the flag State; or
(d) if such measures are necessary for the suppression of illicit traffic in narcotic drugs or psychotropic substances.
[...]

5. Except as provided in Part XII [environmental protection] or with respect to violations of laws and regulations adopted in accordance with Part V [exploitation of economic zone], **the coastal State may not take any steps on board a foreign ship passing through the territorial sea to arrest any person or to conduct any investigation in connection with any crime committed before the ship entered the territorial sea, if the ship, proceeding from a foreign port, is only passing through the territorial sea without entering internal waters.**

6. I det här fallet har fartygets avsikt varit att passera Bornholmsgattet och oavsett om det befunnit sig på internationellt vatten eller i territorialhavet, har Kustbevakningen enligt folkrätten inte haft rätt att borda Scot Carrier för att arrestera Mark Wilkinson, detta oavsett om fartyget vid det tillfället befann sig på svenskt vatten eller inte (det påstådda brottet skedde inte på svenskt territorialvatten). Det ska även framhållas att Mark Wilkinson inte frivilligt har tagit sig till svenskt territorium, efter det påstådda brottet.

7. Svenska myndigheter har alltså, genom Kustbevakningen, på internationellt vatten beträtt brittiskt territorium och använt sig av tvångsmedel på ett sätt som har kränkt Mark Wilkinsons grundläggande fri- och rättigheter.

8. För att applicera detta på lagen om nordisk arresteringsorder har Mark Wilkinson i grunden inte anträffats i Sverige, vilket är en förutsättning för att utlämning ska få ske enligt 2 kap 1 §, utan på ett område där UK har jurisdiktion (i vart fall har inte Sverige jurisdiktion) och där Mark Wilkinson har varit skyddad mot tvångsmedel enligt flaggstatsprincipen, FN:s havsrättskonvention och Europakonventionen. Hinder mot överlämnande föreligger således enligt 2 kap 4 § punkten 1. Därmed föreligger även hinder mot häktning.

Sammanfattningsvis

Det påstådda brottet har ägt rum på internationellt vatten där Sverige saknar straffrättslig jurisdiktion. Flaggstatsprincipen är tillämplig. Fartyget utgör därmed brittiskt territorium. I strid med denna princip har svenska myndigheter stigit ombord, använt tvångsmedel och sedermera arresterat en brittisk medborgare på brittisk mark. Svenska myndigheter har således skapat, eller försökt skapa, en otillåten straffrättslig jurisdiktion. Tillspetsat är det att jämföra med en situation där svensk polis reser till Storbritannien, griper en brittisk medborgare och för honom till Sverige. Väl på svensk mark överlämnas han sedan till ett tredje land (Danmark) för rättslig prövning av ett misstänkt brott i Storbritannien.

Restriktioner

Av den nordiska arresteringsordern framgår inte att den danska domstolen har beslutat om restriktioner för Mark Wilkinson, eller att det har yrkats av dansk åklagare. Om detta hade varit av vikt för danska myndigheter torde detta ha framgått av arresteringsordern. Avsaknaden av en sådan begäran torde innebära att Mark Wilkinson under alla omständigheter inte ska vara häktad med restriktioner.

Prövningstillstånd

Det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till samt går det inte utan att prövningstillstånd meddelas att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till.

Med hänsyn till målets bakomliggande ovanliga natur, torde det även vara av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Malmö den 27 december 2021

Fredrik Kjellin